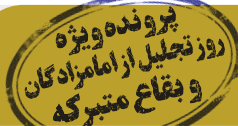

استان سیستان و بلوچستان با ۱۱ امامزاده کمترین تعداد اماکن ثبت شده کشور را دارد اما در اینجا ده‌ها نظرگاه، قدمگاه، آرامگاه و زیارتگاه دیده می‌شود که مردم شهرها و روستاهای مختلف را راهی این دیار می‌کند. یکی از آنها مزار «بی‌بی دوست» است که مردان، حق ورود به محوطه مقبره را ندارند. این مزار در خاور شهر زابل و روی تپه‌های باستانی قرار گرفته است. گفته می‌شود این مزار

متعلق به خواهر سیداقبال (از شاگردان شیخ احمد جامی، شاعر ایرانی) است که مزارش در سیستان قدیم و افغانستان کنونی است. عده‌ای نیز او را از نوادگان دختر امام حسن (ع) می‌دانند. یک درخت کهنسال گز هم در کنار مقبره است و مردم برای این درخت نیز احترام بسیار زیادی قائل هستند و کسی اجازه آسیب‌رسانی به آن ندارد.

عکس: امیرنیاپور

دسترسی آهالی شرق پایتخت
به اماکن زیارتی کمتر است

دیگرگاهی ست دلم شوق زیارت دارد

پرسنوری ✓ پهنه شرقی پایتخت ۳ بقعه متبرکه و آرامگاه نوادگان اهل بیت (ع) را در خود جای داده که در ایام فراغت و تعطیل، میزبان زائران هستند. بعضاً همجواری این مکان‌های زیارتی با طبیعت بکر و فضاهای سبز گردشگری استقبال از این فضاهای معنوی را دوچندان کرده، چرا که شهروندان در روزهای تعطیل با خلوت و راز و نیاز با معبود هم‌غم دل سبک می‌کنند و هم از گشت و گذار در تفرجگاه‌ها بهره‌مند می‌شوند.

منطقه ۴ امامزاده پنج‌تن

- قدمت: بیش از ۳۰۰ سال
- پیشینه و نسب: طبق آنچه در زیارت‌نامه آمده مرقد ۵ برادر به نام‌های سالم، ابوطالب، صائم، رحیم و حسین که پسران شیت، فرزند کاظم، فرزند علی‌بن‌الحسین زین‌العابدین (ع) هستند.
- نشانی: لویزان، خیابان فرشادی
- ویژگی: گنبد فیروزه‌ای و

گلدسته‌های این بقعه در بالای تپه‌ای مشرف به جنگل‌های لویزان، چشم‌انداز زیبایی از همجواری جنگل، شهر و کوه را نمایان می‌کند. بنای قدیمی بقعه ساده و چهارگوش با پوشش گنبدی بود که در عهد قاجار بر ۴ طرف آن ایوان ساده افزودند. بعدها ساختمان بقعه بازسازی و در ۴ ضلع بنا ۴طاق نما ساخته شد که در ورودی روضه در طاق نمای جنوبی قرار دارد. پس از بازسازی نیز آینه‌کاری‌های خیره‌کننده و ایوان‌های بزرگ اطراف حرم، زیبایی این مکان را دوچندان کرده است. سال ۱۳۶۷ علاوه بر بازسازی، وسعت بنا افزایش یافت. اینجا به آستان مقدس امامزادگان پنج‌تن لویزان مشهور است و در محوطه حرم نیز گلزار شهدا و گورستان بومی‌های محدوده به چشم می‌آید.

منطقه ۱۳ امامزاده عبدالله

- قدمت: بنا بر مستندات، قدمت آرامگاه به چند صد سال قبل برمی‌گردد.
- پیشینه و نسب: طبق شجرنامه روی دیوار شبستان امامزاده، نسب امامزاده عبدالله به حضرت زین‌العابدین (ع) می‌رسد.
- نشانی: انتهای پارک جنگلی سرخه حصار، روستای همه‌سین
- ویژگی: در انتهای بوستان جنگلی سرخه حصار و پس از گذر ۷ کیلومتری بزرگراه شهید یاسینی و جاده منتهی به روستاهای همه‌سین و هاجرآباد، از سمت راست جاده تابلوی امامزاده نمایان می‌شود. بارگاهی که بر بلندای تپه‌های سرسبز روستای زیبای همه‌سین قرار دارد که روزگاری شکارگاه و تفریحگاه شاهان قاجار و در قرق آنها بود. بقعه امامزاده تا دهه ۸۰ به صورت خشتی و ضریح آن هم مقبره‌ای سنگی بود تا اینکه رئیس وقت اداره اوقاف با حضور در روستا، دستور احراز هویت امامزاده را داد و پیرو خواسته او جمعی از اهالی راهی قم شدند و برای مشخص کردن نسب این امامزاده، به مؤسسه آیت‌الله مرعشی نجفی مراجعه کردند. بعد از چندماه تحقیق مشخص شد، امامزاده عبدالله (ع) با ۸ واسطه به امام زین‌العابدین (ع) می‌رسد، پس از احراز هویت اینجا بازسازی شده و توسعه یافته است.

شرق ایران، میعادگاه عشاق است به تواز دور سلام

شهرهای محدوده شرقی ایران، به‌عنوان وسیع‌ترین استان‌های کشور میزبان امامزادگان و بقاع متبرکه بسیاری هستند که هر یک علاوه بر بار معنوی غنی، جاذبه‌های تاریخی، معماری و فرهنگی زیادی را در خود جای داده و جزو میراث مقدس و معنوی پهنه شرقی کشورمان به حساب می‌آیند و افراد از سراسر جهان اسلام راهی این دیار می‌شوند.

خراسان شمالی امامزاده سلطان سیدعباس

نشانی: بجنورد، کوی سلمان فارسی، خیابان امام‌رضاع (ع)

مشخصات: اینجا ۲ ایوان تازه‌ساز و شبستان دارد و گنبدش با کاشی‌های لاجوردی مزین به لاله‌الاله است. قدمت اولیه به دوره صفویه و نسب امامزاده به امام موسی کاظم (ع) برمی‌گردد. درباره پیشینه اینجا نیز آورده‌اند: پس از حمله مغول به ایران و ویرانی‌ها، این مکان نیز تخریب و در سال ۱۲۲۳ هجری قمری به دستور فتحعلی‌شاه قاجار تقریباً بازسازی و مرمت کامل در سال ۱۳۴۵ خورشیدی انجام شد.

خراسان رضوی امامزادگان باسر و ناصرع

نشانی: روستای گلستان از توابع شهرستان طبرقه

مشخصات: حرم امام رضاع (ع) مهم‌ترین زیارتگاه ایران است اما آستان مقدس امامزادگان باسر و ناصر (ع) پس از حرم امام روف، پرزاترترین زیارتگاه مشهد به حساب می‌آید. براساس اسناد تاریخی تا سال ۱۳۴۲ شمسی محل مزار منحصر به بقعه‌های گلی بود و به مرور زمان به ۲ مسجد کوچک تبدیل شده که دارای دو ضریح سبز رنگ است.

خراسان جنوبی امامزاده حسین

نشانی: طیس، میدان امامزاده

مشخصات: بافضای وسیعی که درختان نخل، حوض‌ها و فواره‌ها به زیبایی آتش افروخته؛ مقصد زائرانی است که از جنوب شرق، جنوب و مرکز کشور قصد سفر به مشهد مقدس را دارند. قدمت بنا به قرن پنجم هجری و نسبش به امام کاظم (ع) می‌رسد. در زلزله ویرانگر طیس در سال ۱۳۵۷ این بنا کاملاً ویران شد و پس از آن، آستان قدس رضوی بقعه و رواق‌های اطرافش را بازسازی کرد. این اثر سال ۱۳۱۸ به‌عنوان یکی از آثار ملی ایران به ثبت رسید.

چابهار امامزاده سیدغلام رسول

نشانی: سیستان و بلوچستان، چابهار، بلوار شهیدریگی

مشخصات: آرامگاه سیدغلام رسول در ۵ کیلومتری شمال غربی چابهار قرار دارد و قدمت آن به سال ۴۶۵ ه.ق بازمی‌گردد. این آرامگاه با دیوارهای سفیدرنگ به سبک معماری هندی ساخته شده است. قدمت این امامزاده به دوره تیموریان برمی‌گردد و در روز ۵ دی‌ماه سال ۱۳۵۶ با شماره ۱۵۵۹ به‌عنوان یکی از آثار ملی ایران به ثبت رسیده است.

منطقه ۱۴

بقعه چهل‌تن

- قدمت: براساس گزارش کارشناسان میراث فرهنگی اصل بنای این بقعه به دوران صفویه و حتی قبل از آن برمی‌گردد.
- پیشینه و نسب: طبق اسناد و مدارک نسب اهل قبور این بقعه به فرزندان حضرت موسی بن جعفر (ع) می‌رسد.
- نشانی: میدان شهید سعیدی، انتهای خیابان شهید آل‌اقا
- ویژگی: بقعه چهل‌تن در محله دولاب قرار دارد که براساس اسناد تاریخی موجود در آستان قدس رضوی مزار چهل‌تن از نوادگان و فرزندان حضرت موسی بن جعفر (ع) است که در پی امام رضاع (ع) آمدند و هنگام عبور از دولاب توسط خلفای عباسی به شهادت رسیدند، وجه تسمیه این بنا هم بر همین اساس است. بنای بقعه چهل‌تن خشتی ساده و چهارگوش و طول هر ضلع داخلی بقعه حدود ۳ متر است. طاق بقعه در زمان قاجار تعمیر و ایوانی با پوشش ضریبی نیز به آن افزوده شده است. اینجا گنبد، مقبره و ایوان معماری سنتی و اسلامی دارد و پیش از پیروزی انقلاب اسلامی، قبرستان قدیمی دولاب و مقبره تعدادی از علمای این محله در اینجا قرار داشت که در سال ۱۳۵۴ به دستور شهردار وقت تخریب شد.

